

Printre olarii de renume din țara noastră se numără și Constantin Calibaba din Rădăuți-Suceava. Iată-l pe vestitul olar la masa lui de lucru.

SATUL TĂU, CASA TA

Oricât ar părea de necrezut dar la ultima ședință a statului popular raional, ținută în miez de noiembrie, s-a discutat mult despre flori. Florile acelea care, în sute de mii de exemplare, împodobesc satele raionului din primăvară până în toamnă.

Participanții la ședință, — președinți de sfaturi populare comunale — au întocmit, cu acest prilej, planul acțiunii de înfrumusețare a satelor pe 1965. S-a zis de multe ori că oamenii își gospodăresc satul ca pe propria lor casă și acesta nu-i un simplu joc de cuvinte ci o realitate nouă și îmbucurătoare. Intrecerea patriotică pentru buna gospodărire a satelor a cuprins fiecare sat, fiecare uliță și fiecare cetățean în parte. Înfrumusețarea satelor s-a transformat într-o largă acțiune de masă. Într-un singur an (e vorba aici de anul trecut) o suprafață de 303 000 m.p. terenuri virane din satele raionului s-au transformat sub mîna oamenilor în parcuri și spații verzi. Pe o lungime de 296 000 m au fost alinate străzile. De-a lungul lor au fost plantați 21 190 pomi fructiferi și ornamental. Au fost construite cămine și școli. Repet, toate de mîna colectivizărilor. Tradusă în lei valoarea manoperii trece de 8 milioane.

E o dispută vie, antrenantă, între comune pentru cîștigarea primului loc în întrecere. Anul trecut, prima comună clasată a fost Ciocănești. Anul acesta șansele îi surd din nou. O să încerc să arăt și de ce. 5 000 de cetățeni din Ciocănești (aproape întreaga suflare) participă la munca obștească. În numai trei luni de zile au ridicat o școală, au adăugat încă două săli la școala veche. Au pus bănci pe strada mare, au făcut nivelarea incintei teatrului de vară, au alinat toate străzile din comună. E vorba de un anumit zel cetățenesc care justifică în bună măsură ritmul acesta de înnoire. Secretul îl constituie largă participare a cetățenilor prezenți la orice chemare a deputaților lor. Deputații sînt oameni de prestigiu și nu degeaba se spune că ei sînt exemplul cel mai bun. Gheorghe Năstase din Smirdanu are cea mai frumoasă gospodărie personală și, nu întâmplător, cea mai frumoasă circumscripție. E cunoscut prin operativitatea cu care mobilizează pe cetățeni, ca și prin legătura trinitică sufletească dintre el și aceștia.

Se manifestă tot mai mult inițiativa cetățenească în domeniul frumosului.

Marin Iancu, colectivist din comuna Nicolae Bălcescu, și-a făcut o răsadniță proprie de flori cu care și-a împodobit fațada casei. Ulterior a extins răsadnița și a oferit aproape 4 000 de flori statului popular comunal pentru înfrumusețarea comunei. Anul acesta s-au strins din inițiativa unor deputați 17 kg sămînță de flori pentru nevoile anului viitor.

Există în tot mai multe comune tendința ca spațiile verzi să se transforme în parcuri. În Ulmu, Cuza Vodă, s-au făcut în parcuri platforme de ciment pentru hore. La Cacomeanca, deputatul Vasile Cristache a propus să se construiască din material recuperat o cabină pentru călătorii care așteaptă autobuzele I.R.T.A. În scurtă vreme cetățenii și deputatul lor au și trecut la treabă.

În tot timpul anului se fac vizite între comune. Gazdele sînt anunțate cu două săptămîni înainte, timp în care, cu o grabă și grijă explicabile, își dichisesc satul, casele, gospodăria colectivă. Vizitatorii nu lasă nici un locșor necercetat. Ei văd pe rînd instituțiile din comună, gospodăria și, adesea, la invitația gazdelor, chiar și gospodării personale. Se fac în acest timp multe schimburi de păreri, sînt stimulate în cea mai mare măsură simțul gospodăresc și dorința de întrecere.

Obiectul însemnărilor de față îl fac multe înfăptuiri gospodărești pe care am ținut să le menționez aici. Suportul lor moral îl dă faptul că oamenii îngrijesc azi cu dragoste egală satul ca pe casa lor, făcînd astfel dovada unei depline responsabilități civice. Rîndurile de față se adresează deopotrivă și unor comune ca Radu Negru și Roseji, unde mai sînt multe lucruri de făcut în privința mobilizării resurselor și inițiativei locale, și cărora faptele citate le pot servi ca model.

...În plină toamnă deputații și cetățenii se îngrijesc ca aspectul comunei lor să fie cel mai frumos. Este și aceasta o campanie caracterizată, ca oricare alta, prin ritmul ei neîntrocut, prin largă participare a oamenilor și însușirea cu care ei muncesc.

NICHIFOR STERE

președintele Comitetului executiv
al sfatului popular raional-Călărași

În pag. a 2-a:

Discuții:
Satira și umorul în
programele brigăzilor,
de C. Baban

În pag. 4-5:

Șapte lupi,
de Victor Eftimiu

Scriitori romîni
contemporani:

Eugen Frunză,
de Boris Buzilă

În pag. a 6-a:

Stimulatorii de
creștere ai plantelor,
de I. Bosica

În pag. a 8-a:

Poșta piscicolă,
de Tudor Mușatescu

Cicerone Theodorescu

NOI LEGENDE...

Jertfa Anei lui Manole
Geme-n ziduri sub cupole,
Cintecul amarului
Dragostea zidarului...
Muntele cu pieptul gol e —
Al zidarului Manole,
Dragostea, lumina lui,
E-n adinecul muntelui...

Haideți, meșterii, semeții!
Nu mai sîntem în legende!
Iar temelul nou al vieții
E-n zidurile prezente!
Dacă-n bolta subteranei
Zbucium este, jertfă este,
Zbuciumul din pieptul Anei
E-a poporului poveste!

Glas al vremilor mai bune,
Subteranul apei zvon,
Rîul nostru să răsune
Ager tulnic de beton...
Cine-i riul, valul cine-i,
Alte voci răspund chemării:
Este inima uzinei
Inima din pieptul țării.

Haideți, meșterii, semeții!
Nu mai sîntem în legende!
Iar temelul nou al vieții
E-n zidurile prezente!
Altă cale riul sparge-și
În tuneluri sub pămînt,
La hidrocentrală-n Argeș
Noi legende intrupînd!

SATIRA ȘI UMORUL în programele brigăzilor

Aș vrea să spun câteva cuvinte în legătură cu folosirea satirei și umorului în brigăzile artistice de agitație.

Viața — izvorul nesecat de inspirație — ne oferă în afara unui uriaș complex de lucruri bune, noi, și unele rămășițe ale deprinderilor înapoiate, diverse stări de lucruri care necesită rezolvări imediate. În asemenea cazuri satira trebuie să ocupe loc în programele brigăzilor artistice de agitație, să le zică lucrurilor pe nume, deci la concret, chiar exagerându-le pînă la o anumită limită, pentru a le scoate mai bine în evidență caracterul lor dăunător.

Prezintă ștafeta umorului, satira nu face altceva decît să creeze risul sănătos, dar usturător, al spectatorilor care reprezintă o

Discuții

opinie de masă împotriva deprinderilor înapoiate

Folosirea satirei și umorului a făcut mai eficace programele prezentate de unele brigăzi artistice cum ar fi cele de la căminele culturale Birza (Tugurești) Tînjăreni, Ciociașu, de la casele de cultură Calafat, Tr. Severin și altele.

Pînă aici e bine. Sint însă și cazuri în care leacurile aspectelor negative nu sint bine folosite. Iată unul: brigada artistică de agitație din Călinești, satirizînd atitudinea necorespunzătoare a unui cetățean, folosește pentru text melodia cîntecului „Tropa-tropa”, care are un conținut pozitiv.

Întocmind un program „să ridă lumea” brigada artistică de agitație din satul Gutu a adus în scenă un cioban cu un ciine. Cîinele, neavînd „experiență de scenă” s-a împotrivit unor replici, stîrnind hazul spectatorilor, dar de astă-dată ca o condamnare a nepriecului instructorului artistic.

Am găsit programe la brigăzile artistice din Brădești și Florești, în care satira și umorul alcătuiesc jumătate din program — partea întii pozitivă, iar partea a doua negativă. Rețeta unui asemenea spițer nu face altceva decît să împacă și capra și varza, fără să țină seama de folosirea satirei și umorului la locul potrivit din program, acolo unde în problema tratată se mai manifestă și unele lipsuri, care lichidate pot mări volumul realizărilor.

Se naște uneori întrebarea: cît să fie pozitiv și cît să fie satiră și umor? Pentru a da răspuns unei asemenea întrebări — după mine lipsită de sens — ar trebui să comandăm vieții niște aspecte „stass” care să încapă în tiparul împărțirii programului nostru în procente. Să presupunem că brigada își propune să vorbească despre munca din sectorul zootehnic al gospodăriei colective. Aici rezultatele sint foarte bune. Ce să facem în situația aceasta? Să inventăm niște lipsuri pentru ca să putem folosi satira? Nu! Aici trebuie să-și găsească locul umorul pozitiv. Sau luînd activitatea obștească pentru înfrumusețarea comunei, constatăm o rămînere în urmă. Ce să facem? Să luăm din rezultatele comunci vecine pentru ca să ne putem completa partea pozitivă a tiparului stabilit pentru program? Desigur că nu. Putem, în schimb, să arătăm însemnătatea deosebită a unor lucruri care puteau fi realizate.

Inspirîndu-ne din viață, avînd sarcina de a oglindi veridic realitatea în transformarea ei dinamică, trebuie să știm să cîntărim bine fiecare lucru inclus în program, să-i găsim locul acolo unde are mai multă eficacitate. Satira și umorul nu ridică pretenție de întințitate. Cere însă drept de participare acolo unde trebuie să-și spună cuvîntul. Nu se pot da rețete atîta timp cît nu se cunoaște boala care urmează a fi tratată. Răului trebuie să i se facă injecție la timpul și la locul potrivit. O să se spună, probabil: „Incrul acesta îl știam și noi”. Dacă se știe cu atît mai bine. Să i se verifice rezultatul în practică.

De unde să luăm satiră și umor? — Întrebă unii instructori artistici. N-aveți ceva să ne dați și nouă? Și bine știut este că aici se dau... indicații! Inspirați-vă din Urzica sau Albina, din emisiunile de satiră și umor etc. etc. E un fel de a se zice. Satira și umorul trebuie să-și aibă sursa în aspectele locale, concrete. Ele trebuie să rezulte din priceperea creatorului de texte de a înfățișa fapte negative. Că pentru aceasta pot fi folosite: cupletul, sceneta, muzica, ghicitoarea și strigătura nu încapă îndoială, dar numai la concret și chiar la... „Marin din Bolintin” (cupletul brigăzii din Bolintin, regiunea București) care individualizează aspecte mai răspîndite.

Îmi amintesc de un aspect satirizat de brigada artistică de agitație a Casei de cultură din Tg. Jiu: gazeta cetățenească fusese trîntită de vînt în ploaie și ca „rezolvare” ridicată și dusă... în grajdul comunal.

Brigada artistică de agitație a sesizat acest lucru și, alegînd drept melodie romanța „La umbra nucului bătrîn”, arăta că:

„Au pus în ea grămezi de fîn
Au pus iarbă și paie
Grăjdarul îi era stăpîn
El o ferea de ploaie

În nopțile cu cer noros
(Regim de siluetă)
Nici cai nu mincau de jos,
Mincau doar din... gazetă”.

Rezultatul: gazeta a apărut peste câteva zile la locul ei, vopsită proaspăt și cu o ediție nouă. Sigur că acest fapt nu avea de unde să-l ia creatorul de la centru. Deci toate drumurile duc spre creația locală, care trebuie să fie îndrumată cu atenție și în direcția satirei și umorului. Sint încă puține tipăriturile satirice care ar putea să stimuleze activitatea creatorilor locali în această direcție și sint tot mai multe intențiile locale de a asigura — cum spunea tovarășul Zenovie Păun în articolul său publicat în Albina din 29 octombrie a.c. — programe pozitive, festive, cu alte cuvinte... necomplicate.

Satira și umorul, folosite cu ajutorul unor forme artistice variate, cer să existe și pentru ele conciziune, să nu fie nevoie ca pentru o poantă să se bată apa-n piua minute în șir. Intinzîndu-se cît îi e plapuma, satira nu trebuie să devină jignitoare. Ea trebuie să-și aleagă bine destinatarul și să vadă în ce fel reacționează acesta. Scurt și concret. Cînd o vorba să satirizăm lipsurile, să ridă lumea de ele, trebuie să fim serioși!

C. BABAN
directorul Casei regionale
a creației populare-Oltenia

Colecția de artă plastică din Cimpulung

Adăpostită în fosta Casă Domnească, monument istoric, colecția de artă plastică din Cimpulung-Muscel este donația scriitorului muscelan Mihai Tican-Rumano, născut la 2 iulie 1893, în Berevoești. Colecția cuprinde peste 200 de piese de sculptură, pictură, acuarelă, gravură și desen.

Și-au dat mîna aici o serie de artiști din toate genurile artei plastice, din școli diferite, unii dintre ei, sau lucrările expuse fiind legate ca obiecte sau loc de inspirație de plaiurile argeșene. Abia deschizi ușa primei săli și te întîmpină bustul în gips al tenorului Leonard, care și-a trăit ultimele clipe ale vieții la Cimpulung. Artistul poporului, sculptorul Constantin Baraschi, originar din Cimpulung, este prezent cu bustul lui Mihai Tican-Rumano și cu un cap de fetiță. De la pictorii Henri Catargi și Lucian Grigorescu muzeul posedă o pinză care înfățișează Valea Rumineștilor și un tablou Din parcul Mogoșoaia.

Tot ca donație a scriitorului Mihai Tican-Rumano s-a deschis de curînd

un muzeu de artă plastică în comuna lui natală Berevoești-Muscelului, unde în trei încăperi ale vechiului local de școală sint expuse peste 100 de piese de pictură și sculptură, opere ale unor artiști ca: C. Baraschi, Schweitzer-Cumpăna, Dimitriu-Birlad, Ilie Burghilea, O. Angheluță, George Simotta, Arthur Mendel, Tache Soroceanu, Mac Constantinescu, D. Băjenaru, Mica Șerbu, M. Gion, Nicolae Alexandrescu, Gh. Ivancenco, Gh. Zidaru, O. Hann.

Între lucrările expuse, multe reprezintă peisajii și locuri legate de viață și munca oamenilor din comună: Mina Berevoești, Minerii în abataj, Elevii în clasă, Casă în Berevoești, Tărăncă, În ședință, Bătrînă cu maramă din Berevoești și altele.

Colecția de artă plastică din Berevoești este unica de acest fel din regiunea Argeș și a stîrnit un viu interes între colectiviștii și minerii din comună, precum și din satele învecinate.

I. CRUCEANĂ
corespondent

BRADUȚ COVALIU: Maternitate (ulei)

Pe marginea unei culegeri de teatru *)

Numele Luciei Demetrius este strîns legat de dezvoltarea dramaturgiei noastre în ultimele două decenii. Prozatoarea de o remarcabilă capacitate de analiză în anii dinaintea lui 1944, scriitoarea de romane și povestiri (Finerețe-1936, Marea fugă-1937, Destine-1939) a fost în același timp o pasionată a scenei pe care a urcat-o mai întii ca actriță, participînd astfel și la inițiativele temerare de teatru protestatar ale lui G. M. Zamfirescu (compania Treisprezece și unu). Din această împletire de tentații și pasiuni s-au zămislit piesele Luciei Demetrius care au părăsit în spațiul scenic preocuparea pentru analiza fină a sufletelor omenestii.

În anii care au urmat Eliberării, preferințele autoarei pentru problemele vieții interioare s-au dezvoltat în direcția urmării proceselor de formare morală. Despărțirea treptată de vechile porniri individualiste, precizarea trăsăturilor conștiinței socialiste au fost mereu temele de prim ordin ale pieselor Luciei Demetrius. Recentul volum apărut (Teatru-E.P.L.-1964) cuprinde cinci dintre cele mai reprezentative lucrări dramatice ale scriitoarei, dintre-un mare număr de drame și comedii, la care se adaugă activitatea stăruitoare pe tărîmul pieselor într-un act. Nu ne putem îndoii că în culegerea antologică ar fi putut intra două sau trei dintre piesele scurte (O întîmplare la țîrg, de pildă) ca imagini ce întregesc aria explorărilor artistice ale autoarei.

Cadrul dramatic al pieselor Luciei Demetrius îl fixează — aproape fără excepție — familia, care oglindește în universul ei micșorat marele univers și amplele mișcări sociale. În același timp scriitoarea este extrem de favorabilă reflectării directe și imediate a momentelor istorice în mers. Rînd pe rînd, actul decisiv al naționalizării (Cumpăna), pătrunderea primelor forme ale socialismului la sate (Vadul nou), apariția intelectualității noi (Oameni de azi), colectivizarea totală (Vlaicu și feciorii lui) ș. a. au constituit fundalul unor conflicte de un viu dramatism. Istoria epocii noastre a fost surprinsă însă de autoarea Arborelui genealogic nu prin viziuni de

freșcă, ci mereu în înfățișările vieții de fiecare zi și în existența torva personaje. Într-un decor cu mai adesea limitat la pereții unei camere, în jurul mesei familiale, marile probleme ale contemporaneității au fost sondate cu un remarcabil stil analitic. În acest fel problema raporturilor dintre generații a căpătat un loc de prim plan în piesele Luciei Demetrius. Departe însă de a simplifica imaginile luptei de clasă printr-o reducere la conflictele dintre bătrîni și tineri, scriitoarea a văzut în limitele fiecărei generații ciocnirea violentă dintre nou și vechi. În Cumpăna un om vîrstnic (Anton Vadu) reprezintă gîndirea înaintată în vreme ce fiul său pierde pasul istoriei. Generațiile ne apar astfel ca etaje suprapuse ale omenirii în evoluție, etaje între care circulația este posibilă pe scara vederilor avansate, înnoitoare. În cea mai izbită piesă a scriitoarei (Trei generații), un personaj, Ruxandra, își menține puritatea interioară de-a lungul anilor în pofida resemnării fiicei sale și a ostilității întregii familii.

Este greu să nu observăm că, în centrul pieselor Luciei Demetrius revine des destinul femeii, problema feciorii omului fiind mereu legata de eliberarea dragostei de sub tirania banului și de increderea bărbatului în tovarășa sa de viață. Cele mai izbutite tipuri se află pe listele personajelor feminine începînd cu eroinele din Trei generații, trecînd apoi la tiranica Suzana Manea-Voinăști (reprezentare a unei feminități înăbușite) și în sfîrșit la sprintăra țărăncă Fira (Vlaicu și feciorii lui) care-și exprimă cu mult farmec și în deplină libertate gîndurile și simțămintele. Femeia de la țară și — în general — viața nouă a satului ocupă un loc important în operele dramatice ale autoarei care a publicat de altfel și primele două volume ale unui amplu roman despre satul de astăzi (Primăvara pe Tîrnave).

Culegerea de teatru a Luciei Demetrius ne dă prilejul să urmăm cum se încheagă de la o piesă la alta trăsăturile unei personalități extrem de interesante, care alcătuiește ca un creion subțire și sensibil o cronică a mișcărilor vremii în tr-o fermă viziune comunistă.

*) Lucia Demetrius: Teatru — E.P.L. — 1964

V. MÎNDRA

Învățămîntul agrozootehnic de masă

LA PRIMA LECȚIE

Lectorul a intrat în sală. Interiorul încăperii are o ambianță plăcută. Pe pereți sînt rînduite schițe și planșe, pe masă citeva cărți, mostre de plante și... caietul de prezență. La „apel” răspund toți cei 35 de cursanți, înscriși în urmă cu o lună.

Ne aflăm la prima lecție a anului I de viticultură de la gospodăria colectivă Munteții de Sus, raionul Vaslui. Cercul a luat ființă în acest an, ca urmare a cerințelor impuse de producție. Aici viticultura a devenit un sector de producție important și e nevoie de oameni bine calificați. Prima lecție, pe care o predă Eugen Simion, inginerul gospodăriei, se referă la felul în care se fac tăierile la vița de vie și rolul lor în sporirea producției de struguri. Tema interesează pe toți deopotrivă. Lectorul începe prin prezentarea planului de lecție, scriind pe tablă punctele și ideile principale. Apoi treptat, treptat, intră în subiect, impletindu-și expunerea cu exemple concrete din gospodărie. Pentru clarificarea unor idei de bază, lectorul folosește schițele și calculele făcute la tablă. Trecerea la o altă demonstrație se face numai după ce lectorul s-a convins că tema a fost destul de clară pentru toți. Vasile Vartolomei îl roagă să repete demonstrația despre tăiatul coardelor, la clinul mugurilor.

...„Vreau să prind mai bine ideea”.

Inginerul repetă, cu răbdare, iar Vasile Vartolomei își notează. Apoi dă din cap aprobativ, semn că e mulțumit. Filele caietelor se umplu de notițe și desene. Cele 90 de minute, rezervate lecției, trec pe nesimțite. Apoi, lectorul își invită „elevii” în

cîmp, la școala de viță, situată în apropierea brigăzii viticole. Aici se aprofundează practic cunoștințele teoretice, legate de plantatul butașilor și selecționarea materialului săditor pentru viitoarele plantații. Printre cursanți sînt 10 „elevi”, care au lucrat mai mult la școala de viță. Ei sînt puși să le explice celorlalți anumite lucruri despre care s-a vorbit la lecție. Pe Grigore Ion și Petrea Matei îi interesează, indeo-

sebi, rolul pe care îl au rădăcinile în dezvoltarea viitoarelor plante. Primesc explicații „pe viu” ca, apoi, la orele de studiu, să confrunte cele notate în caiete cu... metoda practică.

Așadar, prima lecție a fost însoțită de aplicații practice. E o metodă bună și, fără îndoială, ea își va dovedi eficiența.

NICOLAE BARBU

Răspunsurile cursanților dovedesc o pregătire temeinică

FABRICA DE OUĂ

Îngă Arad, în apropierea căii ferate care te duce în Șiria lui Slavici, se află un complex de clădiri noi, format din 12 blocuri mari, luminoase. În blocurile acestea, zilele sînt lungi și nopțile scurte, în tot timpul anului. Locatarii blocurilor: 72 000 de găini albe, cu creastă roșie. Toate sînt tinere. Niciodată nu le ajunge bătrînețea.

Un combinat avicol e o fabrică în care păsările sînt mașini care transformă materia primă — furajele — în produse pe care le apreciem cu toții

ouă și carne. O asemenea fabrică funcționează fără întrerupere. Mașinile ei — păsările — așigderea. Putem vorbi astfel numai în cazul cînd avem de-a face cu o avicultură modernă unde păsările (fie cele pentru carne, fie cele pentru ouă) sînt crescute în sistem industrial.

✱

Descălțați de pantofii noștri și primind încălziri speciale și halate imaculate vizităm, însoțiți de dr. Petru Anta, șeful combinatului, cele 12 hale. Luăm un ou cu coaja de zăpadă și-l privim la lumină. Ni se relatează că putem să cercetăm toate ouăle obținute într-o zi — 50 000 — și nu vom găsi un „bănuț” cît de mic. E normal. Combinatul de la Tudor Vladimirescu e profilat pe ouă de consum. Deci, fecundarea nu are aici rațiune.

E vremea cînd ziua-lumină scade vertiginos și nopțile cresc cu fiecare zi. La țară, cam după ceasurile 17, păsările încep să moșăie de-a binelea. La combinat însă, lucrurile se schimbă. Anul nu are patru anotimpuri, ci unul. Aici, în februarie, ziua-lumină nu e de opt ore, ci de 16. Asta pentru că la combinat e un „soare” care în tot timpul anului dă aceeași lumină și aceeași căldură. De n-ar fi așa, 72 000 de găini ar sta cam degeaba în cuibare.

PRETENȚIILE GĂINII

Crescerea industrială a păsărilor implică o seamă de imperative. Dacă în gospodăria la personală îți găina, chiar dacă nu-ți dă întotdeauna ouă, și pentru considerente de altă natură — îți place penajul ei, creasta ei, o socotești drept o podoabă vie a ogrăzii — în combinat altfel e privită problema. Aici pasărea nu se ține nici pentru penaj, nici pentru motive „sentimentale”. Se ține cît dă ouă multe. Apoi se dă pentru aprovizionarea consumatorilor cu carne. Dar și în combinat găinile pentru ouă dau producții mari și constante numai dacă asigurați: o furajare rațională (avem în țară o industrie de furaje combinate complexe și complete), un „soare” care să lumineze 16 ore pe zi și o densitate corespunzătoare (5—6 găini pe metru patraf). Asigurarea unui microclimat aproape constant în tot timpul anului, e una din condițiile fundamentale. Halele sînt încălzite prin procese complexe de fermentație a așternutului adînc, asociate cu cele mai moderne sisteme de ventilație. Încă ceva: am observat în tot combinatul o zooigenă perfectă. Trebuie să se știe: fără o zooigenă „Ca la farma-

cie” nu se pot crește păsări în sistem industrial. Găina darnică la ouă are pretenții.

E bine să se știe: în primele trei trimestre ale acestui an producția de ouă pe cap de găină a fost de 193. Conducerea combinatului a planificat ca pînă la sfîrșitul anului să se obțină de la fiecare găină 213 ouă. Se pare însă că această planificare va suferi modificări, intrucît sînt șanse ca de la fiecare găină furajată să se obțină în medie circa 250 ouă.

Și mai e ceva. Cît costă un ou? Pentru că, în fond nu e vorba de un ou ci de milioane de ouă și acesta e un lucru esențial. Poți să dai ouă multe și de cea mai bună calitate, dacă le obții cu cheltuieli mari, nu ești bun gospodar. Se observă însă că la acest combinat lucrurile sînt demne de luat în seamă și în această privință. Prețul de cost pe fiecare ou e cu 33 la sută mai mic față de plan. Încă ceva. Dacă depășești planul la consumul specific — furaje combinate — nu ieși la socoteală. Numai că la întreprinderea despre care vorbim, folosirea chibzuită a consumului specific poate sluji de exemplu: el este cu 22 la sută mai mic decît s-a prevăzut în plan. Deci un calificativ de foarte bine pe toate liniile.

NOPTILE SPECIALIȘTILOR

La o oră destul de matinală, cînd l-am căutat pe doctorul Petru Anta, șeful combinatului, am aflat că „tovarășul șef doarme”. Ni s-a precizat însă pe loc: „Astă noapte a fost de serviciu. Dar va veni după citeva ore. E un om care doarme puțin”. Așa este. În fiecare noapte unul dintre specialiștii combinatului face de serviciu și umblă prin hale. Comportarea păsărilor în somnul lor scurt e o problemă. Observațiile de noapte sînt trecute în evidență. Evidențele se compară și se trag concluzii.

La ora actuală cadrele de specialiști urmăresc două probleme: comportarea efectivelor de păsări în condițiile țării noastre și experimentarea unor noi sisteme privind mecanizarea.

Un amănunt semnificativ: observațiile privitoare la comportarea păsărilor se fac nu pe un lot, nu pe un număr restrîns, ci pe întreg efectivul pe 72 000 de găini. Ceea ce implică o muncă migăloasă, continuă. Dar unde există pricepere și pasiune, migala are frumoase urmări.

Fabrica de ouă din vecinătatea Șiriei lui Slavici e tinărară. N-a împlinit încă un an. Dar trebuie lăudată pentru succesele ei. Merită.

GEORGE CIUDAN

Una din halele combinatului

Șapte lupi

Fabulă de VICTOR EFTIMIU

Haita era incolțită de țărani care se țineau de strajă, jur împrejurul pădurii.

Lupii fuseseră doisprezece. Cinci dintre ei se încumetaseră a ieși după pradă și fuseseră împușcați. Ceilalți, cu toată foamea care le sfișia măruntaiele, nu mai îndrăzneau să-și părăsească adăpostul. Erau acum șapte: Sincu, Gherasim, Mielușelul, Inimă-rea, Vasile, Miorel și Anagnoste.

Căpețenia lor, cel mai bătrîn, Gherasim, știa carte, umbla cu călimara agățată de gît și purta ochelari, semn de înțelepciune și de învățatură. Îi mai spuneau dascălul.

Vifornița grea și nămeții copleșiseră pădurea. Pe zăpada proaspăt ninsă, nu se mai vedea urmă de sălbăticiune.

De cu toamnă, lupii mincaseră toate vulpile, dihorii, iepurii, căprioarele și nevăstuicile. Le răscoliseră cuiburile pină-n adînc.

Rămăseseră numai sprintenele veverițe, pe care nu le puteau ajunge, acolo sus, pe ramurile copacilor.

— Ce ne facem, fraților?

După un obicei strămoșesc, își umplură pîntecele supte, mincind pămînt, zăpadă și nisip, să le fie de foame. Treaba asta mergea două-trei zile, pînă le cădea în ghiare cite o oaie sau o capră. Sfișiau dobitoacul, vîrsau nisipul și pămîntul din ei, apoi se ospătau împărătește cu mioara sau vaca răpusă.

Nu o dată, ciobanii găseau, lingă oasele roase ale berbecilor mincați, o moviță de nisip și pămînt, ieșită din măruntaiele lighioanelor codrului.

Acum, cei șapte lupi se îndopau zadarnic cu țărînă. Nu le mai tîhnea.

Trupul lor împușinat, străveziu, de parcă era stafie, cerea singe cald și carne crudă. Ca să nu moară toți de foame, hotărîră, după datină, să mînce pe unul dintre ai lor. Dar pe care? Starostele Gherasim îi sfătui așa: să tragă dumnealor la sorț și care o ieși, jertfit să fie.

Înțeleptul își potrive ochelarii, scrise șapte răvașe cu numele fiecăruia, împătură petecul de hirtie, Miorel scoase unul din grămadă și ieși Vasile. Ceilalți șase îl mingiiară cu laba pe fălcile scofite, în semn de părere de rău și de „n-avem încotro”. Bietul Vasile plîngea lacrimi de foc, care îi înghețau pe bot. Plîngea nu atîta că va pieri, dar că se va despărți de dragii lui tovarăși.

Dascălul Gherasim se făcu popă, prohodî pe cel osîndit, apoi îl sfișiară frățește și-l mincară cu poftă, fapt care îi învioră și-i făcu să aștepte cu încredere, zile mai bune. Dar zilele mai bune nu se prea arătau și măruntaiele din ei mai abitir chiorăiau. Hotărîră să mai jertfească unul.

Inimă-rea trase la sorți și ieși Anagnoste. Îl mincară și pe Anagnoste. Pe urmă veni rîndul lui Miorel, al lui Sincu, al Mielușelului. Fură mincați și aceștia. Rămăseră în viață numai doi: Gherasim și cu Inimă-rea.

După o săptămînă, începură să le colcăie mațele la amîndoi.

— Frate Inimă-rea, zise Gherasim.

„O să pierim de foame amîndoi. Mai bine să scape unul. Să tragem la sorț, care dintre noi să mînce pe celălalt.

— Vorbiși ca din carte, grămățice! Să tragem la sorț!

Împătură dascălul două răvașe și Inimă-rea scoase unul pe care scria Inimă-rea.

— Adu grumazul să ți-l sfișii, o, frate al meu Inimă-rea, că așa ți-a fost ursita zise dascălul, cu glasul tremurat de părere de rău și cu ochii plini de lacrimi.

— Să ți-l dau, cum să nu ți-l dau, o frate al meu Gherasime, că așa ne fuse învoiala. Dar cum știu și eu puțină carte, tare aș dori să văd ce scrie și pe celălalt răvaș.

— Ce să-l mai citim, că a ieșit ce trebuia!

— Ba să-l citim, de ce nu? Hai, dascăle, dă petecul de hirtie incoace!

Gherasim se mai codi, dar cum colții celuilalt străluciau și amenințau, îi dete hirtzoaga nedesfăcută, pe care scria tot „Inimă-rea”. Pasă-mi-te, pirdalnicul de învâțat, întocmind răvașele, nu-și pusese numele niciodată. Punea de două ori pe al altuia, ca să iasă la numără socoteala de șapte, de șase, de cinci și așa mai departe.

— Apoi cinstite dascăle, nu așa ne fusese învoiala! Pe mine n-ai să mă prostești ca pe ceilalți frați ai noștri. Dacă unul dintre noi trebuie să piară, apai să ne luăm la luptă dreaptă, care pe care!

Se repeziră unul într-altul, se luptară pe viață și pe moarte, măcar că din pricina foamei puterile li se sleiseră. Căzu tot Inimă-rea, intrucît dascălul era priceput și la al treilea meșteșug.

Rămăs singur, Gherasim îngropă leșul în zăpadă și-l gospodări cu grijă, ca să aibă hrană cu el o vreme mai îndelungată. Dar după o lună, cînd nu mai rămăsese oscior neros, și cînd în virfurile crengilor inverzeau mugurii, răzbit de foame și ne mai avînd pe cine să tragă la sorț, dascălul hotărî, fie ce-o fi, să iasă din pădure după pradă.

Cînd erau mai mulți îndrăzneala și puterea lupilor creșteau. Acum, Gherasim nu mai avea pe nimeni. Tovarășii și-i mincase. Își încercă totuși, norocul, de unul singur. Tiptil-tiptil, se strecură, în toiul nopții, la marginea satului, doar o găsi un cal, un țap sau chiar un om să-și înfigă colții în el.

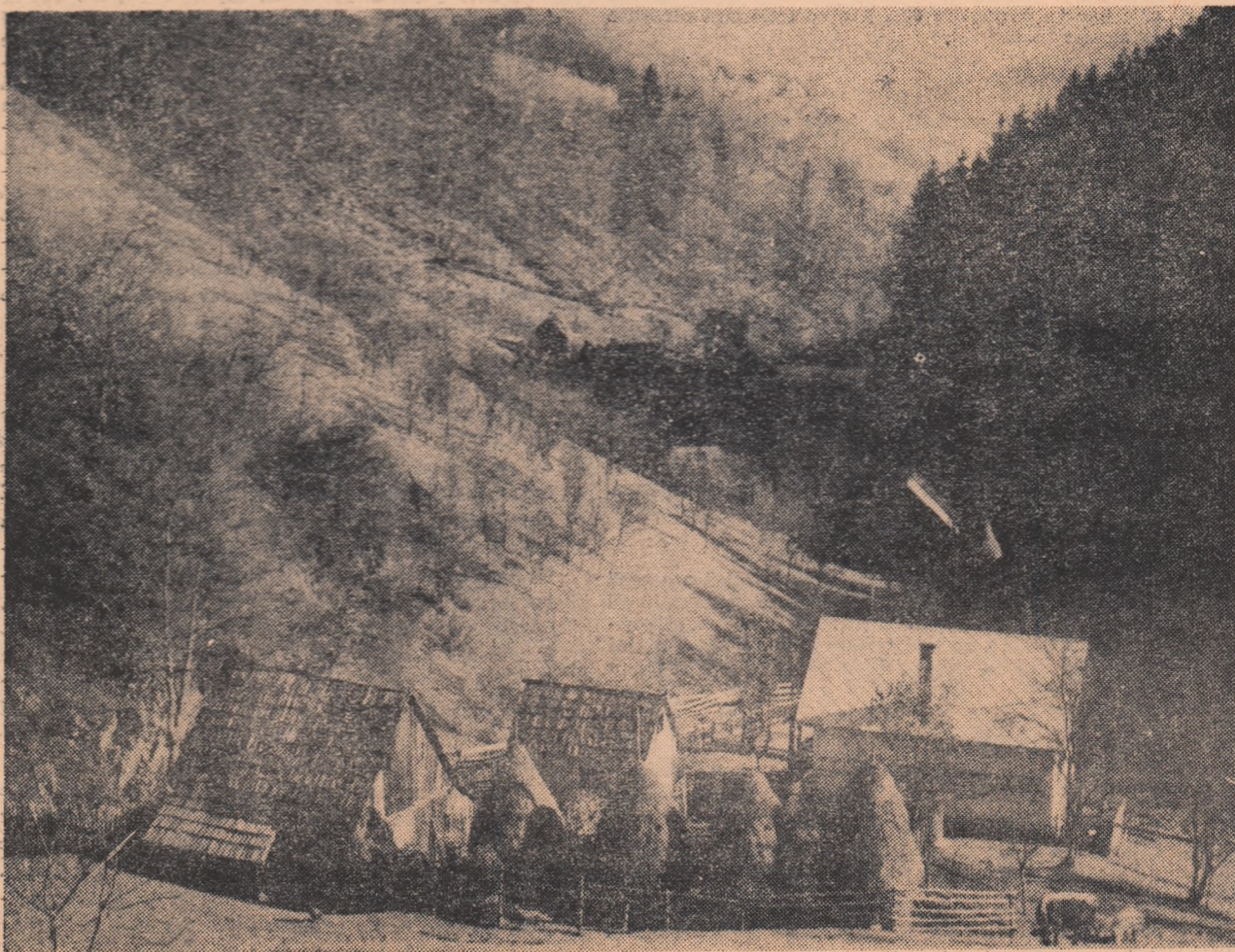
Dar omul e mai tare decît fiara și starostele lupilor căzu el, de rîndul acesta. Un foc de pușcă răsună în noapte. Glonte străpunse pîntecele lui Gherasim, prin care trecuseră șase de-ai lui, jertfiți de viclenia lui cărturărească.

Învățatul cu ochelari și cu călimară agățată de gît, își dete sufletul de lup la rădăcina unui gard de nuiete, și așa scăpă satul de pacostea fiarelor.

Desen de Gh.

Itiner

Peisaj de toamnă în Apuseni.

Am ieșit într-una din zilele acestei toamne aurii în cîmp. Pornită către Dunăre, mașina alerga printre tarlale ușor obosite parcă de atîta roadă, căzute într-un soi de toropeală și soma resemnat și reconfortant, după ce au fost eliberate de povara dulce a belșugului de curînd adunat. Alături, altele, împrăștiate de pluguri și îngurășăminte, așteptau liniștite sosirea primăverii și a boabelor recolte viitoare. Între ele, mari întinderi cu verdele crud și fremătător al semănăturilor de toamnă (grâu, orz, seacă furajeră și pentru boabe etc.), vesteau germinația continuă a darnicei naturi intrată definitiv sub controlul omului, al mașinilor și al științei. Din loc în loc, oameni și felurite unelte mecanizate spărgeau liniștea cu forfota lor grăbită întru desăvîrșirea campaniei agricole a acestei toamne. Simultan cu strîngerea darurilor recolte, se lucra la pregătirea intensă a celei viitoare, totul trădînd excelența pricepere a gospodarilor acestor cîmpuri, înfrățiți deopotrivă între ei, ca și cu știința agricolă modernă, cu metodele, răspunerile și implicațiile ei. Prin sate adia un aer de porumb proaspăt desfăcut, de turburel, fructe și legume abia culese. Mari, impresionant de mari grămezi aurii de porumb indicau, printre felurite construcții gospodărești, sediile colectivelor. Am trecut pe la mai multe și ne-am oprit ceva mai îndelung la una. La gospodăria colectivă din comuna Radu-Vodă, raionul Lehliu. Președintele, Marin Vasile, un om sprinten și prietenos, se scuză cu mîna pe portiera unui Gaz, că e grăbit să ajungă la o colectivă din vecini, unde parte din atelaje și oameni erau plecați să dea o mîna de ajutor la strînsul recoltei. Avea pe urmă o ședință la raion, încît șanse tunci altor intrat cu el, la o sivistă conta un re recol și pu caute — buit... Ne-nouă buifă din c pentr lea, și i Go: 3 000 de fa 1 300. patru lei, i cinci mult de ve de oi la în nică 3 300 31 (1 098 zote zată blind struc peste teau cărca ani i cultu nații, jat u lizinc le-au

Scritori români contemporani

Eugen FRUNZĂ

Cine parcurge colecția Scintei, din 1947 pînă prin 1950, intilnește adesea semnătura lui Eugen Frunză, cu o frecvență care ni-l recomandă drept unul dintre cei mai harnici colaboratori ai ziarului. Dar pe atunci, poetul de astăzi scria reportaje, articole pe probleme interne și internaționale, note, comentarii și numai arareori versuri, menite parcă să-i reîmprospăteze măturisirea de credință față de o muză vremelnic părăsită. Prezența în miezul fierbinte al evenimentelor, experiența dobîndită în contact cu „terenul” au determinat, în mare măsură, formarea lui Eugen Frunză ca poet, iar apariția primelor sale versuri de după Eliberare, a avut, în ciuda faptului că autorul scrisese și publicase poezii încă de prin 1940, semnificația unui veritabil debut.

Întiul jalon al acestei noi traiectorii este marcat de volumul *Sub steagul vieții*, apărut în 1950, volum în care prindeau să se afirme cu claritate însușirile care aveau să formeze, multă vreme, de-a lungul unei recolte literare ajunsă astăzi la al 14-lea volum, principala notă distinctivă a poeziei lui Eugen Frunză — caracterul agitatoric, combativitatea, patosul cetățenească.

Versurile sale limpezi și sonore, străbătute de suflul unui puternic sentiment de adeziune la realitățile societății pe care o clădim sub semnul socialismului, au întrunit adesea virtuțile unei poezii de masă, ele aflîndu-și drum spre inima oamenilor, în egală măsură atunci cînd erau tipărite în volume și periodice sau atunci cînd erau declamate de pe scenă.

Rînd pe rînd volumele *Zile slăvite* (1952), *Față-n față* (1954), *Vă chem* (1955) *Liberi și stăpîni* (1956), *Cîntece de veghe* (1959), *Fintina soarelui* (1963) și altele au cristalizat imaginea unei poezii în care munca liberă, atașamentul față de partid, dragostea de patrie și de popor și-au găsit o reflectare in-

spirată adesea, convingătoare de cele mai multe ori, întotdeauna sinceră și entuziastă.

În paginile volumelor lui Eugen Frunză, ca și în cele ale tuturor confrăților săi contemporani, și-au aflat o statornică intruchipare artistică izbînzile anilor noștri, cuceririle poporului român pe drumul construirii socialismului.

Poetul, care este și coautor al *Imnului de Stat* al țării noastre, a închinat patriei, oamenilor de pe aceste meleaguri, unele din cele mai frumoase versuri ale sale „...Miresme de codru coboară din munți / În șesuri cu holdele coapte; / Țin bolta pe umăr Carpații cărunți / Și Dunărea spumegă-n noapte / ...Știu bine că-n farmecul serii tîrzii / Voi oameni ai patriei mele / Simțiți ca și mine ce-n seamnă să fii / Om liber sub ramuri de stele. / Nu-i jertfă prea mare să cazi apărînd / Asemenea nopți fără nume, / Căci nu are omul nimica mai sfînt / Decît libertatea pe lume”. (*Cînd ramuri s-apleacă*).

Lui Eugen Frunză îi aparține și o inspirată suită de poezii dedicate partidului, din care cităm aceste versuri: „Tu ai rostit cuvîntul minune: / Ce te doare omule, spune?! / Și m-ai dezlegat de cumplita-mi povară, / De atîtea răspunsuri ce mă-ncovoiară... / Vreau cîntecul meu să-ți fie aproape, / Ca frunza de ram, ca fintina de ape, / Și din tine urzît, ca o floare cu stea / Ce-și trece tulpina prin inima mea”. (*Tu ai rostit cuvîntul*).

Lirica cetățenească se împletește în poezia lui Eugen Frunză cu verva polemică față de rămășițele vechiului din conștiința oamenilor și față de adversarii socialismului, față de ațîțătorii la război.

Cu ultimele volume poetul încearcă strune noi, străduindu-se să depășească limitele creației sale mai vechi, prin lărgirea universului poetic, printr-o gîndire în imagini mai concentrată și mai profundă. Eugen Frunză rămîne un cîntăreț al marilor sentimente și elanuri sociale, dar, în același

timp se apropie, cu bune rezultate, de poezia simțămîntelor individuale intime, căutînd să deschidă o fereastră spre lumea interioară a contemporanilor noștri. *Cupa cu garoafe* (1960), cu delicatele sale versuri de dragoste a fost în acest sens un început, continuat cu *Fintina soarelui* (1963) și mai ales cu *Întoarcerea tinereții furate* (1964).

Acest de pe urmă volum, realizat la vîrsta și cu mijloacele deplinei maturități, marchează un important pas înainte în creația poetului, versurile sale prilejuind o pătrundere mai adîncă în lumea de gînduri și sentimente a omului nou.

Recent, Eugen Frunză a încredințat editurii încă un volum de versuri: *Chipul fără noapte*.

BORIS BUZILĂ

În de toamnă

mai intilni cu el a-
e. Lăsați în grija
ai gospodăriei, am
a vorbe schimbate
am asistat mai întii
ă „ceartă”. O colec-
tache, cerea unui
în registre pentru
ambul neridicat din
ecut. Am întrebato:
-ai luat anul trecut
în incurcătura să
tre?

at că nu mi-a tre-
că și-a făcut casa
tutele lucruri tre-
asta și pe o parte
vrea să-l valorifice
că, ce mai calea va-
neiu și să mi-l dea”.

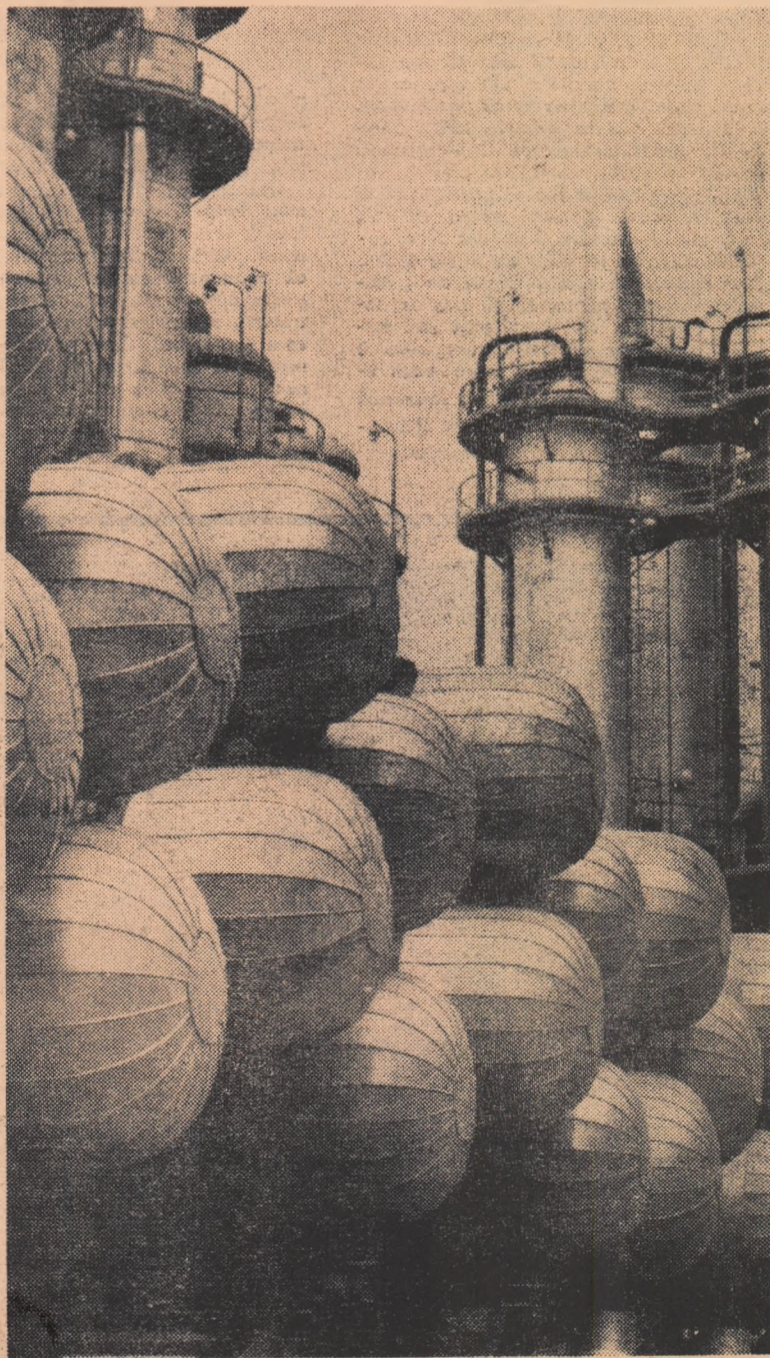
rezată pe aproape
teren, are vreo 780
de muncă sînt cam
bază este de peste
și cinci sute de mu-
bștească de aproape
jumătate. Au mai
bovine din care 150
e. O turmă de 2400
păsări, 400 de porci
resc averea zooteh-
riei. Din cei peste
nit realizat pînă la
cam o treime
ovenea din sectorul
pe cît suma reali-
(1170 126 lei). Um-
odărie, printre con-
ezi de roade am dat
de oameni ce forfo-
și căruțe. Se des-
se întimplase? Cu
un teren impropriu
mp sau altor desti-
i de aci au amena-
e patru iazuri, tota-
de hectare, pe care
cu pește. Venitu-

rile aduse de aceste iazuri sînt re-
marcabile. Anul trecut au obținut
de acolo circa 200 000 lei. Prin ro-
tație, cam la trei ani o dată, toam-
na, fiecare din aceste iazuri sînt
secate pentru reamenajări, desin-
fectări și îngrășare. Peștele, în can-
tități considerabile și apreciabil ca
mărime, este scos și valorificat.
În plus, unul din aceste iazuri,
iarăși prin rotație, este destinat
pescuitului sportiv și, citu-i vara de
lungă, în fiecare duminică după
masă zeci și sute de undițe și alte
instrumente de pescuit sînt arun-
cate în apă. Într-o liniște, ordine și
bună dispoziție lesne de imaginat,
se stă aci la o voluptoasă, rodnică
și solidară pîndă. Iar cei mai înde-
mînatnici și răbdători se întorc acasă
răsplătiți. E o recompensă în plus
pentru miile de ore de muncă pa-
triotică prestată cu ani în urmă
pentru crearea acestor folositoare
iazuri. Pe malul iazurilor cresc rațe
și giște, s-au trasat terenuri rezer-
vate grădinăriei, după cum cu
motoare și pompe de aspersiune sînt
irigate apreciable suprafețe agricole
propriu-zise. Munca în comun și spi-
ritul gospodăresc ascuțit au dus la
zmulgerea din inerția neproductivă
a unei serioase suprafețe de teren,
devenită acum un mijloc de pro-
ducție cu reală importanță. Căru-
țele cu pește ce soseau în fața ma-
gaziei amintite erau una dintre do-
vezile faptului că atunci cînd se
stabilește un acord deplin între po-
sibilități și voința de a zmulge na-
turii toate darurile de care este în
stare într-un loc anumit, lucrurile
ies cum nu se poate mai bine. Ma-
rea proprietate obștească, chibzuin-
ța colectivă și știința scot și din
fostul teren sterp venituri însem-
nate. Dar pentru asta trebuiau să
dispară cramponările mici proprietă-
ți private.

Am plecat din Radu-Vodă spre
seară, cînd printre construcțiile
gospodăriei se zăreau cirezile reve-
nind îndestulate de pe cîmp. În de-
părtare se auzea zumzetul păsăre-
tului și fîpătul de dinainte de mîn-
care al porcilor telurici. După
felurite convorbiri cu oamenii acestor
locuri, după cele văzute la ei și în
drum, un sentiment de statornicie,
de bucurie pentru realizările acestor
gospodari din Bărăgan ne cu-
prinsese pe toți. Stăruia însă o um-
bră de regret. Regretul că într-o
chestiune aci nu se ajunsese la o
rezolvare corespunzătoare. E vorba
în fond de faptul că loturile per-
sonale ale colectivităților n-au sta-
tornicia convenită (de măcar cîțiva
ani) care să-i facă pe colectivități
încă mai atenți față de ele, ci au
fost „plîmbate” în fiecare an din-
tr-un loc în altul. Și faptul tre-
zește oarecari justificare nedume-
riri și chiar nemulțumiri, deoarece,
nefiind bine îngrijite, loturile nu
dau o recoltă corespunzătoare.

Cu certitudinea că oamenii aceș-
tia în stare să zmulgă pămîntului
atîta belșug, cei care au adunat a-
semenea uriașe grămezi aurii de
porumb, și-au umplut magaziele cu
grîu și alte cereale, și-au construit
case noi, și mari și multe, au crescut
cirezile de vite, turme de oi și cir-
duri mari de păsări cu siguranță că
vor rezolva și problema stabilității
loturilor individuale, am ieșit din
Radu-Vodă, împrospătați sufletește
și cu dorul de a reveni. În seara
fumurie mașina alerga din nou
printre cîmpurile acestei toamne
bogate, ocolind felurite camioane și
tractoare cu remorci pline cu pro-
duse ce adulmecau în zare luminile
orașului.

GEORGE MUNTEAN

Combinatul chimic de la Ișalnița

Răspuns
la întrebările
cititorilor

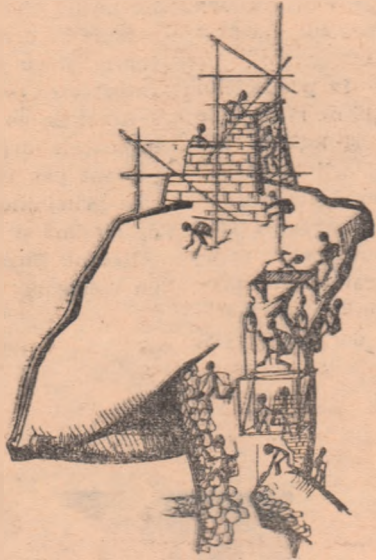
Stimulatorii de creștere ai plantelor

Primăvara și vara se întâmplă, uneori, ca un vânt puternic să culce la pământ lanuri întregi de grâu, secară sau porumb. Nu trece însă mult timp și putem vedea cum plantele, ajunse aproape la orizontal, încep să se ridice, îndreptându-se din nou spre soare. Ce s-a întâmplat? Cine a ajutat plantele doborâte să se ridice, să continue să crească și să rodească? Cercetând aceste fenomene, oamenii de știință au ajuns la concluzia că există anumite substanțe care determină creșterea plantelor. Ele se numesc auxine, cea mai cunoscută fiind heteroauxina.

Cum acționează aceste substanțe sau stimulatori de creștere cum li se mai spune, în viața plantelor? Pentru a răspunde explicit, să luăm, de pildă, o sămânță de ovăz și să urmărim îndeaproape ce se întâmplă cu ea.

Pusă în pământ, unde găsește condiții de dezvoltare, sămânța începe să absoarbă apă și se umflă. Din chipa aceasta, în celulele din care este alcătuită sămânța și în care se găsesc o mulțime de substanțe așezate după o anumită rânduială, se petrec lucruri ciudate. Invelișul celulei se umezește. Apa pătrunde peste tot, trezind la viață niste substanțe numite enzime. Totul se petrece cu cea mai mare precizie. Enzimele, acești adevărați muncitori-substanță, trezesc la viață auxinele care stăteau și ele, până acum, inactive. Cu ajutorul enzimelor, auxinele încep să circule și se îndreaptă spre organele embrionului (puiul de plantă), pentru a-i stimula dezvoltarea. Așezând acum substanță lângă substanță, celulele rădăcinii se măresc și iată că din sămânță iese un punctuleț alb care crește mereu. Apoi mai apar două punctulețe, luind astfel naștere primele trei rădăcinii ale plantei în creștere. În acest timp, o parte din auxine alcargă la tulpina embrionului pe care o fac să crească, să se alungească. Din sămânță apare un colț palid, ascuțit la vîrf. Este așa-zisul coleoptil, în care se află, ca într-o teacă, prima frunzușică. Colțul crește apoi mereu, străpunge pământul și iese la lumină. Enzimele cele harnice și iuți trezesc alte auxine adormite, care coboară mereu din vârful colțului spre baza acestuia, determinând alungirea continuă a colțului. O dată cu colțul cresc și frunzușica din interiorul lui și tulpinița.

La început sînt trezite la viață mai puține auxine și în raport cu această stare de lucruri și creșterea plantelor este mai încetată. Mai târziu însă auxinele sînt activate în număr tot mai mare de către enzime, plantele încep să crească puternic o bucată de vreme apoi creșterea devine din nou tot mai încetată pînă cînd, la un moment dat se oprește de tot. Ce s-a întâmplat? Auxinele care ajutau la creștere au fost aduse de către anumiți fermenți din nou în stare de inactivitate. Creșterea a încetat. Încep a se forma sămînțele în care se odihnesc viitoarele

plante, împreună cu cantitatea de hrană, fermenți și auxine adormite în așteptarea timpului cînd vor ajunge din nou în pământ și ciclul de vegetație va reîncepe.

Oamenii de știință au reușit, prin anumite metode, să extragă auxinele din coleoptil și să dovedească rolul lor în creșterea plantelor. Totodată s-a demonstrat că o anumită cantitate de heteroauxină poate stimula creșterea tulpinei, dar să o frîneze, în schimb, pe cea a rădăcinii, care are nevoie de o cantitate mult mai mică din această substanță. De altfel o concentrație prea mare de heteroauxină, într-o soluție ce se dă unei plante, poate să omoare în scurt timp planta respectivă.

Puterea auxinelor este foarte mare. Este de-ajuns, de pildă, să punem a zecea miliona parte dintr-un gram de heteroauxină la un litru de soluție, pentru ca rădăcinile de fasole muiate într-o astfel de soluție să crească foarte repede. Substanțele de creștere sau stimulatorii de creștere se găsesc în cantități foarte, foarte mici în plante. De altfel, într-o sămînță nici nu pot lua naștere cantități mari de astfel de substanțe.

Omul cu mintea sa iscusită a reușit nu numai să identifice și să extragă din plante substanțele de creștere ci și să producă unele din aceste substanțe în laborator.

În practica horticola, pomicolă și viticolă se folosește adesea înmulțirea plantelor prin butași. Porțiuni de ramuri sînt înfipte în pământ umed unde se înrădăcinează. Sînt unele plante care se înmulțesc foarte greu sau nu pot fi înmulțite de loc prin butași, deși acest fel de înmulțire este mai rapid și mai avantajos ca cel prin sămînțe. Omul de știință nu se mulțumește însă numai să dorească ceva ci și face tot ce-i stă în putință pentru ca ceea ce dorește să și înfăptuiască. Nu puțini învățați și-au pus problema: dacă auxinele ajută la creșterea rapidă a rădăcinilor de ce să nu poată fi folosite și la plantele care se butășesc greu sau nu se butășesc de loc? Au făcut încercări și au reușit.

Așa, de pildă, savanții sovietici Maximov și Turețkaia au reușit să obțină înrădăcinirea în proporție de sută la sută a unor bucăți de tulpini de cartof, pe care le-au tratat în prealabil cu o soluție de acid beta-indolil-butiric, care este o substanță de creștere. La noi în țară, prof. dr. H. Chirilei, de la Institutul Agronomic N. Bălcescu din București, a obținut cu ușurință butași înrădăcinați la trandafiri, lemn cîinesc, arțar și viță de vie, cu ajutorul unor stimulatori sintetici.

Substanțele de creștere au numeroase întrebunări în practica agricolă. Ele sînt cercetate și aplicate din ce în ce mai mult în stațiunile experimentale și nu va trece mult timp pînă cînd își vor găsi, fără doar și poate, o aplicație tot mai largă și în cultura mare.

IOAN BOSICA
cercetător științific
la Academia R.P.R.-Filiala Cluj

Curiozități

ȘTIINȚA BOTANICĂ ÎN VREMEA LUI DARWIN

În timpul lui Ch. Darwin se cunoșteau 310 soiuri de grâu, circa 1000 de soiuri de viță de vie, peste 1200 varietăți de hiacint.

Darwin citează cazuri ciud, de pildă, un grădinar știa să deosebească 50 de soiuri de camelii numai după frunze; un horticultor olandez recunoștea aproape fără greșeli 1200 varietăți de hiacint după bulb.

ȚESĂTURĂ FINĂ DE LÎNĂ

Cea mai fină țesătură din lînă se obține de la o rasă renumită de capre din Kașmir. Acolo s-a înrădăcinat un obicei foarte original: logodnicul trebuie să facă viitoarei sale soții cadou un șal țesut din lînă de capră care trebuie să fie însă atît de fin, încît să poată trece prin verișeta logodniciei.

PĂIANJEN CARE MĂNÎNCĂ PĂSĂRI

În cîteva părți ale globului, printre care și America de Sud, trăiește păianjenul mîncător de păsări, care are o lungime de circa 10—12 cm și 6—8 ochi dispuși sub forma unei cruci înclinate. Pinza lor este atît de trainică încît poate susține o greutate de 300 gr. Ea devine astfel o capcană înfricoșătoare nu numai pentru insecte, ci și pentru unele păsărele, pentru broaște și șopîrle.

După construirea pinzei, păianjenul își trage ultimul fir — „semnalizator” — pînă la marginea pinzei, fixîndu-l de unul din picioarele sale. Astfel, cînd prada se prinde în pinză, firul se întinde și trage păianjenul de picior, ceea ce însemnează că „masa e servită”. Pentru om, mușcăturile acestui păianjen sînt dureroase dar nu primejdioase.

CUM SĂ FOLOSIM

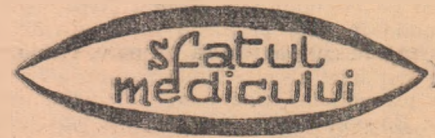
MEDICAMENTELE

Destul de răspîndit obiceiul ca cei care au suferit de o boală să le dea celorlalți sfaturi sau să le recomande, uneori cu destulă insistență, medicamentele folosite de ei.

— Ia, că mie mi-a făcut bine!

Folosirea fără prescripția medicului a medicamentelor este denumită, cu alte cuvinte, și „tratamentul empiric al bolilor”.

Aplicarea tratamentelor cu medicamente trebuie să revină aceluia care le cunoșce și care cunoșce totodată și bolnavii pe care-i îngrijesc, adică doctorilor, pentru că în general trebuie să se știe că medicii îngrijesc bolnavii și nu bolii și că fiecare om face boala lui, care nu se aseamănă decît în unele privințe cu a altuia (în cazul cînd e vorba de aceeași boală). Medicamentele se folosesc cu

un anumit rost, după caz, înainte de masă sau după masă, dozele variînd. (Unele sînt pentru copii, altele pentru adulți). Medicamentele se mai dau și după greutatea corporală a individului.

Se întâmplă deseori ca doctorul să fie consultat pentru o afecțiune și bolnavul să încerce să-i impună tratamentul, mai precis să ceară, cu sau fără motiv, administrarea de penicilină ori streptomycină sau a altor antibiotice sau medicamente știute de el. Pe cît de mare a fost descoperirea antibioticelor ca și foloasele aduse de ele oamenilor, pe atît de mare este și pericolul rezistenței microbilor la antibiotice, datorită folosirii abuzive a acestora. Administrarea antibioticelor se face cu multă exigență și numai în cazuri de boală în care ele sînt solicitate în mod special. Contrar, microbii se obișnuiesc și organismul nu mai reacționează. Iar cînd viața omului bolnav nu depinde uneori decît de antibiotice și acestea se arată ineficace din cauza rezistenței microbilor, medicii sînt puși la foarte grele încercări pentru a putea salva un om. Într-o zi, ne-a fost adusă la spital o pacientă a cărei boală se putea trata foarte bine cu penicilină. Am încercat aplicarea acestui tratament timp de cîteva zile și am văzut că organismul bolnavei nu reacționează, nu dă semne de vindecare, ci dimpotrivă de agravare. Atunci am cercetat în amănunt situația ei și am constatat că microbul bolii de care suferea avea o rezistență netă la penicilină. Cu toate că ea, bolnava, nu mai folosea penicilina niciodată, în tratamente de orice natură, microbul rezistent provenea de la alt bolnav, care făcuse penicilină.

De reținut este și faptul că un medicament nu se poate potrivi la oricine, deoarece unii pot avea și alte boli, la care aplicarea unui anumit tratament este contraindicată. Iată, de pildă, cum s-a agravat starea unei femei, V. E., de 45 de ani, care suferea de reumatism și era destul de chinată de boala ei. Auzind de la alte femei că „Alindor”-ul este bun pentru reumatism, ea și-a procurat medicamentul și a început să-l ia. Era una din pacientele mele și o cunoșteam destul de bine. Într-o zi mi s-a prezentat cu fața și picioarele umflate și cu tulburări în funcția rinichilor. În discuția pe care am avut-o am aflat de isprava ei. A luat un medicament foarte bun pentru reumatism dar contraindicat pentru un fost bolnav de rinichi. În felul acesta nu s-a făcut bine nici de reumatism și a răscolit și vechea ei suferință de care izbutise să scape în ultima vreme.

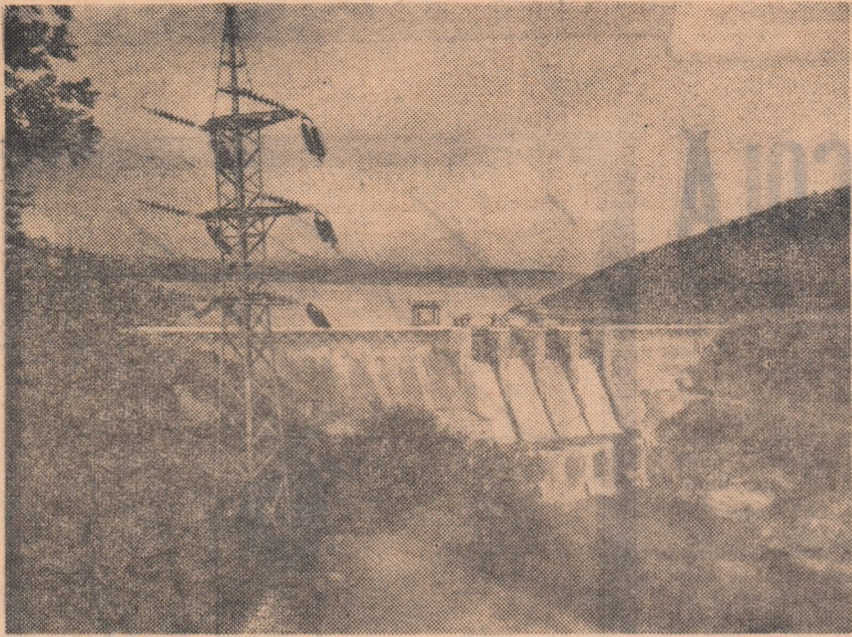
Folosirea peste măsură a antinevralgicelor și piramidoanelor poate duce, momentan, la intoxicație acută care poate deveni cu timpul cronică. Piramidonul, administrat abuziv, afectează globulele albe, stricînd echilibrul normal al singelui și dîndu-l astfel omului o altă suferință.

Învățătura care se desprinde din cele de mai sus este că toate medicamentele sînt folositoare organismului dar nu luate la întîmplare, adică empiric, ci neapărat cu controlul și prescripția medicului.

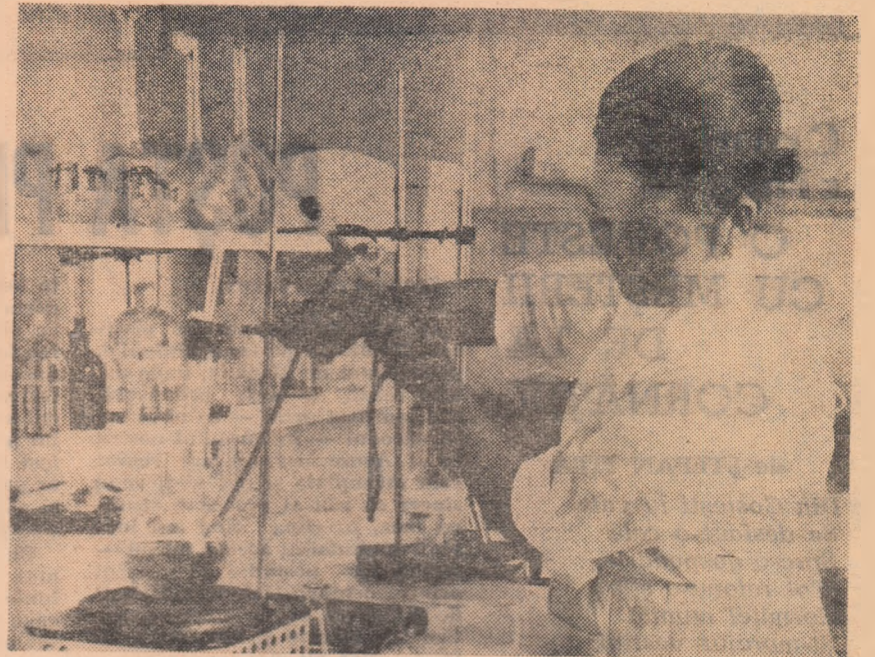
Dr. EUGEN ȘERBĂNESCU
medic primar la Spitalul Colțea

Camera de comandă a termocentralei Luduș Iernut.

În R. P. Albania producția de energie electrică a crescut față de anul 1950 de 27,7 ori. În clișeu: vedere parțială a hidrocentralei „Karl Marx” din R. P. Albania

Institutul pentru cultura plantelor din orașul Dzuun Haraa — R. P. Mongolă — un sprijin însemnat lucrătorilor din agricultură. În fotografie: Aspect din laboratorul agrochimic al institutului.

AGRICULTURA IORDANIEI ÎN IMPAS

O recentă conferință pe plan regional a Organizației Națiunilor Unite pentru alimentație și agricultură (prescurtat F.A.O.) a pus în actualitate necesitatea dezvoltării agriculturii și creșterii animalelor în Orientul Apropiat și Mijlociu. Recomandările vizează un ansamblu de măsuri cum ar fi irigațiile pe scară largă, sporirea rezervelor de apă potabilă, înființarea unor centre de cercetări în domeniul agrar și zootehnic și altele. Desigur, punerea în practică a unor asemenea proiecte ar duce la creșterea producției agrare și implicit la îmbunătățirea alimentației. Atât însă nu a-unge. Agricultură din multe țări ale Orientului Apropiat și Mijlociu suferă din pricina ce țin de rinduielile existente asupra stăpînirii pămîntului. Așa se întîmplă și în agricultura Iordaniei.

DACĂ SITUAȚIA NU SE VA SCHIMBA...

Un deputat iordanian spunea, cu cîtva timp în urmă, că dacă situația nu se va schimba, Iordania nu va avea în scurt timp nici agricultură, nici țărănimie. Pieirea agriculturii ar însemna în acest caz pieirea țării. Cea mai mare parte a populației este ocupată în agricultură (70—75 la sută), iar în venitul național agricultura furnizează 65—70 la sută din fonduri. Produsele destinate exportului provin, de asemenea, în mare măsură din agricultură.

Greutățile în care se zbate agricultura Iordaniei sînt o tristă moștenire a vremurilor cînd Iordania se afla sub stăpînire colonială. Colonialismul a distrus în primul rînd modul tradițional de cultivare a pămîntului. Țăranii iordanieni munceau pămîntul fără să știe de mari proprietari. Forma principală de proprietate era cea obștească. Periodic, pămîntul era redistribuit între locuitorii satelor. Lotul primit nu putea fi înstrăinat. Cînd au pus piciorul în Iordania, colonialiștii au căutat să-și formeze un sprijin. Pămînturile au fost recenzate și atribuite șefilor de trib care, dintr-o dată, au devenit proprietari ai unor terenuri vaste. Acele pămînturi care au fost în proprietatea statului (numite „amiri”) au fost date cadou unor funcționari străini. În scurt timp,

țărănimia iordaniană s-a văzut lipsită de pămînt, stăpînită de o mină de exploatare autohtoni și străini. Deseompunerea comunității sătești a fost un proces extrem de chinător pentru țărănimie. Evenimentele au găsit-o nepregătită, dezarmată, ea n-a putut desfășura o rezistență organizată. Fraudele și represiunile, conflictele sîngeroase, actele de răzbunare care s-au lungit pînă în zilele noastre, marchează toată perioada de colonizare. Astăzi încă, în situația țărănimii iordaniene n-a intervenit nici o schimbare în bine, n-a avut loc nici o reformă agrară. Statistica proprietății funciare este grăitoare în acest sens. 647 persoane, dintre care fiecare este proprietar a mai mult de 1 000 dunum (*), stăpînesc cit 61 728 țărani.

O altă suferință a țărănimii iordaniene este lipsa de unelte și vite de muncă. Nu este de mirare că în asemenea condiții, productivitatea muncii în agricultură este extrem de scăzută.

SALARIAȚI SAU ARENDAȘI

Ce fac țărăniile fără pămînt, cum reușesc ei să-și agonisească cele necesare traiului? Industria este aproape inexistentă, la oraș oricum ei n-ar găsi de lucru, așa că sînt nevoiți să ceară pămînt de la proprietari, pentru a-l munci. Sistemul de arendare a pămîntului se numește muhasas. Între țaran și proprietar intervine o înțelegere asupra părții din recoltă ce îi va reveni fiecăruia, după uneltele folosite, semințele și chiar apă (în regiunile unde se utilizează irigația). Chiar în cazul în care uneltele și sămînța sînt ale țaranului, partea lui din recoltă nu depășește jumătate. Înșelăciunile, dările care se măresc din an în an, au făcut să crească numărul acelor țărani care nu au nici o unealtă. Ei se văd nevoiți să se mărginească la brațele lor. Sistemul muhasas a devenit așadar o combinație între arendă și muncă salariată. La toate acestea se adaugă „cadourile” obligatorii pe care țărăniile trebuie să le facă șefilor de trib, marilor proprietari, instituțiilor religioase; mai există diferite corvezi, precum și obligația de a trimite femeile și copiii la muncă

* Un dunum = 0,10 ha.

gratuită, pentru marele proprietar.

Satul iordanian poartă pecetea unei mizerii cumplite. Aproape jumătate din locuințele sătești sînt provizorii, încropite în caverne sau din lăzi, corturi etc., aproape un sfert sînt colibe din pămînt bătut. Puține sate se pot mîndri că au o școală, iar teatre sau săli de lectură nu sînt decît foarte puține în toată Iordania. Cîteva terenuri de sport, cîteva biblioteci și cluburi, iată totalitatea instituțiilor culturale.

Țărănimia iordaniană este dornică de schimbări, ea ar putea să asigure o recoltă îmbelșugată dacă condițiile sociale nu i-ar fi vitrege. Țara este bogată în zăcăminte de potasiu și fosfați, bune de fabricat îngrășăminte. Și lipsa de apă s-ar putea rezolva. Specialiștii au calculat că dacă s-ar folosi pînzele de apă subterană s-ar putea iriga 4 milioane de dunum de pămînt. Înainte de toate însă, țărănimia iordaniană dorește înfăptuirea unei reforme agrare. Ea vrea să aibă pămînt și unelte de muncă.

Altfel, vorba deputatului: dacă situația nu se va schimba...

E. MARTIN

De pretutindeni

• În ultima lună, guvernul Republicii Unite Tanzania a preluat 56 de ferme, în majoritate situate în regiunile cele mai fertile ale țării din sudul fostului stat Tanganica.

• La cel de al X-lea congres național al studenților peruvieni, participanții au cerut, printre altele, efectuarea unei reforme agrare eficiente.

• Uniunea fermierilor din R.F.G. se pronunță împotriva unei eventuale armonizări a prețurilor la cereale, în cadrul Pieței comune, intrucît o asemenea măsură ar leza interesele producătorilor vest-germani.

Din presa străină

„COMBAT”;

AVÎNTUL CONSTRUCȚIILOR ÎN ROMÎNIA

Ziarul burghez francez Combat care apare la Paris a publicat recent sub semnătura trimisului său special, Michel Voirol, o suită de articole despre România, acordînd un spațiu larg construcțiilor și prefacerilor survenite în țara noastră în anii socializmului.

În cel de al treilea articol din seria amintită, intitulat „România — avîntul construcțiilor”, Michel Voirol subliniază hotărîrea țării noastre de a pune în valoare cît mai rapid posibil toate bogățiile naturale, cu ajutorul mijloacelor moderne.

Autorul nu-și poate ascunde surprinderea în fața avîntului economiei noastre naționale. „Cifre, cifre elocvente, — notează el. La Onești un oraș de 45 000 de locuitori, ivit în cîtiva ani în Valea Trotușului, în Moldova, un finăr surzător m-a plimbat țîndu-mă de braț, în pas forțat, printr-un enorm combinat chimic. Un inginer al combinatului mi-a spus: „Toate acestea au fost construite cu începere din 1960. Înainte nu exista nimic aici, doar cîmpii... În trei ani, noi transformăm un țaran care-și muncea pămîntul cu plugul cu boi într-un operator chimist”.

La nici 200 de kilometri de Onești, leagănul petrochimiei românești, orașul de la porțile Dunării impresionează călătorul străin prin nouțetea și grandoarea construcțiilor industriale și edilitare. „La Galați, pe Dunăre — serie cu surprindere Michel Voirol — statul major al șantierului naval are ca medie de vîrstă 40 de ani. Înainte de război România construia aici nave mici de excursie, iar de patru ani produce cargouri de 4 500 de tone... Și, mai mult poate decît orașul Onești, Galați vimește prin amploarea metamorfozei pe care o suferă, chiar în măsura în care el păstrează urmele a ceea ce a fost. La cîtiva kilometri de Galați, muncitorii construiesc un uriaș combinat siderurgic care va intra în funcțiune cu începere din 1966 și care, pînă în 1970, va dubla producția actuală de oțel a României”.

Schimbările survenite în agricultură rețin și ele atenția ziaristului francez — „Dezvoltarea mecanizării este spectaculoasă. Agricultură romînă dispunea la sfîrșitul anului trecut de 65 000 de tractoare (un tractor pentru 150 ha. față de unul pentru 2 500 ha în 1938), 62 000 semănători, 32 000 secerătoare-treierătoare, cifre care vor fi sporite anul acesta respectiv cu 10 000, 4 000 și 3 000”.

Reportajele lui Michel Voirol, un succint carnet de impresii, oferă totuși cititorului francez, prin intermediul datelor, o imagine din România avîntului construcțiilor cum denumește ziaristul „țara de la porțile Dunării”.

Cronică
rimată

O POVESTE
CU MEȘTERII
DE LA
CORNĂȚEL

de ȘTEFAN TITA

Din Costești la vale
Se desface-o cale
Spre-o gospodărie,
(Tot raionu-o știe)
Cornățel numită
Și-mprejur vestită
E-are meșteri mari,
Harnici gospodari,
Ce-au purces ast an,
Cum scria la plan.
Să dureze iute
Grajd pentru cornute.
Cică-n prima lună
Le-a mers treaba strună:
Bine nu-ncepeau
Că își așterneau
Și se ospătau...
Soarele ardea,
Somnul li pălea,
Zidul nu creștea...
Zilele de vară
S-au sfârșit și iară
Veni toamna sură,
Rece vânt și bură...
Meșterii-ncepeau
De frig tremurau
Și se ospătau
De se încălzeau.
Cărămizi aveau
Dar nu foloseau;
Scinduri, piatră, var,
Le ploua-n zadar!
Și-a căzut acuma,
Argintie, bruma...
De-aia, treaba este
Altfel ca-n poveste?
Ba Manole meșter,
Zidul n-avea creșteri
Că ce ridică
Noaptea se surpa!
Iar la Cornățel
Nu-s surpări de fel:
Zidul n-a căzut
Nefiind... făcut
Că cei meșteri mari,
Harnici gospodari,
Nu mai prididesc
Cît se odihnesc!
Dar la taurine
Se aud suspine,
Ba se-aud și șoapte:
— Ce să mai dăm lapte,
Cînd cei meșteri mari,
Harnici gospodari,
Tot prinzînd osînză,
Nu fac nici o brînză?!...

POȘTA PISCICOLĂ

Scumpa mea Crapy,

Îți scriu de la Pepiniera piscicolă Ovidiu II, pe lacul Siutghiol, peste drum de Mamaia, unde mă aflu cazat, de-astă primăvară, cînd am fost prins — cu năvodul, ca năvodul — în Tașaul nostru natal. Acum însă, nu mai regret cele întimplate și pot să-ți spun sincer că rău ai procedat, scumpa mea, în clipa cînd am luat plasă amîndoi în același năvod — făcînd tot posibilul să scrapi printre ochiuri, lăsîndu-mă lipsit de dragostea ta aurie care și astăzi îmi topește și îmi dospește inima, care nu mai ciripește.

Dar, mai bine, să-ți povestesc, de la început, cum s-au petrecut lucrurile. După ce am fost pescuit — credeam eu, timpește — am fost introdus împreună cu alți colegi de solzi într-un butoi special, numit hidrobion și prevăzută cu o instalație de oxigenare a apei, astfel că drumul pînă la Ovidiu a fost ca pe... apă.

O dată ajuns la Ovidiu II (că au fost doi frați — unul care e poet în Constanța și altul care e pepinieră la noi) am fost repartizat într-un bazin cimentat, unde apa, adusă pe un canal de la termocentrală, se încălzește treptat pînă la 20°, pentru aclimatizare, fiindcă, aici, cînd e vorba de noi crapii, nimeni nu se scumpește, nimic nu se risipește și nimeni nu dă rasol la treabă.

Peste 2-3 zile de „aclimatizare”, am fost injectați (că de ce să avem numai ochii injectați) cu extract de hipofiză, un aliment care ciupește nervii și stimulează depunerea icrelor și a lapțiilor. Ca să nu stăm ca niște papălapți, adică!

La o zi după această hipofizare, am fost ajutați (ca vaca la muls, cînd își dă laptele în șiștar) să ne depunem și noi lapții și icrele, direct în niște borcane, care — scurt pe doi — au fost duse la incubator sau, cum s-ar spune mai pe radicalii noștri, la clocitorie. Aici, icrele sînt „bolbotate” de un curent de apă care le agită la 20° și — după 3 zile de duș — ies „alevinii” sau puietii. Adică, moștenitorii, cum li se spune copiilor în familie.

Pe urmă, moștenitorii sînt duși 3-4 zile în bazine, să se dămirească, să se odihnească după naștere și să se joace cît potfese, după care sînt trimiși la vatră. Adică la locul și lacul de unde au fost pescuiți părinții. Ba, ceva mai mult! Chiar unii dintre noi, părinții, care facem parte, ca neam, din soiurile de mare productivitate (adică mă-nfelegi ce vreau să spun) putem fi trimiși îndărăt acasă, spre a ne simți iarăși în apele noastre.

Desigur, tu, scumpa mea Crapy o să te întrebi la ce folosească toa-

te aceste metode și inovații moderne? Dar e foarte simplu, dragă mea. În felul arătat mai sus, moștenitorii noștri actuali se nasc cu 40-45 de zile înaintea celor care s-ar fi născut după tipicul strămoșilor noștri, astfel că — un puiet de modă veche, de același leat cu unul de modă nouă, ar putea să-i zică acestuia „nene” și să-i dea foc să-și aprindă țigara!

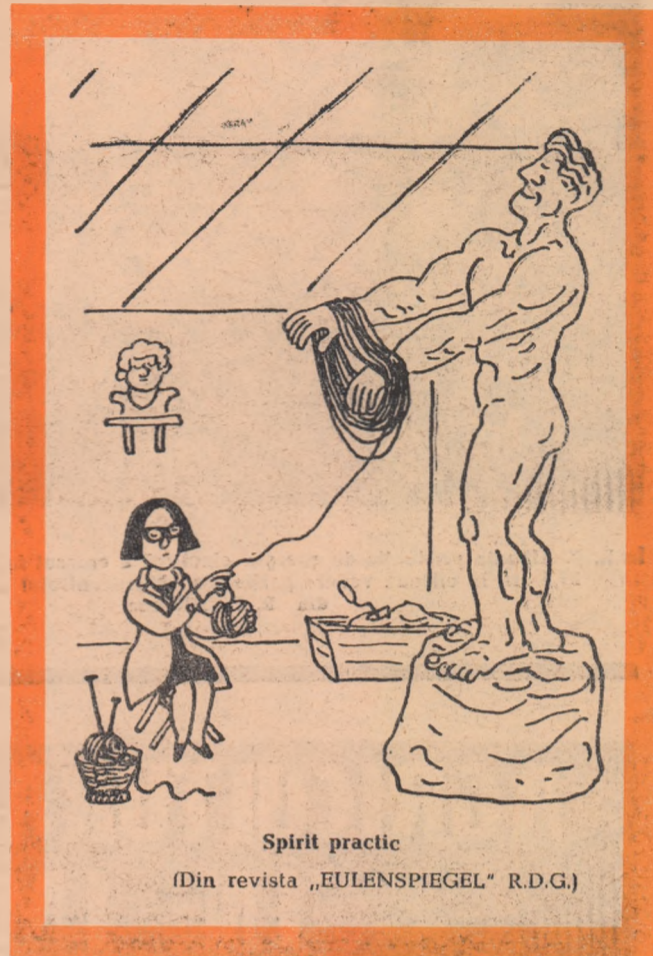
Cu aceste zise, inchei, scumpa mea Crapy, cu rugămîntea fierbinte, ca, la primăvară, cînd începe pescuitul în Tașaul, să faci tot posibilul să fii prinsă și tu și adusă aici, lingă mine, unde viața este atît de plăcută pentru noi și folositoare pentru alții. Nu înțeleg ce găsești să îți pui pielea saramură ca să rămîi acolo ca o gugustiucă, cînd eu sufăr de dorul tău ca un boblete.

Vino! Vei avea un trai lin, de — vorba ăluia — să-ți pui pană de somn la pălărie.

Eu îți păstrăvez aceleași sentimente adînci, (deși apa din bazine n-are mai mult de 2 metri) și crap de nerăbdarea de a te revede.

Al tău SOLZIȘOR

Pt. conf.
TUDOR MUȘATESCU

Spirit practic

(Din revista „EULENSPIEGEL” R.D.G.)

Ploaia e de vină!

Foileton

Colectivul de textieri al brigăzii artistice de agitație stătea de multă vreme la discuții. Ideile consumate se puteau număra după mucerile de țigări aflate în scrumiere. Era vorba despre satiră.

— Tovarăși, zise unul, trebuie să criticăm orice lipsuri cu curaj, pentru ca programul brigăzii să fie eficient. Dacă am aminti, bunăoară, că tovarășul cont...

— Ssst! săriră ceilalți textieri. Nu se poate. Vrei să se supere?

— Să găsim pe altcineva. Prudența e mama înțelepciunii. Mai bine să criticăm faptul că tovarășul Mihai...

— Nu, nu vă legați tocmai de el! E ginerele meu.

— ...sau că tovarășul resp...

— Nici! Că e ginerele lui socru-său.

— Să arătăm că tovarășul prof...

— Nu se poate. E văr primar cu nepotul lui Vasile care are un cumnat la raion, la Vinju Mare.

Pauză. Gîndire îndelungă

și după cum se va vedea — creatoare.

— Am găsit. Brigada va critica inactivitatea căminului cultural de aici, din Rogova.

— O să se supere tovarășul președinte al sfatului crezînd că facem vreo aluzie și la el.

— Fără aluzii. Spunem direct că în septembrie s-au ținut numai patru conferințe și în rest nimic.

— Deci tot s-a muncit. Numai cine nu muncește nu greșește.

— ...Iar în octombrie nu s-a desfășurat nici o manifestare culturală.

— Și deci n-avem ce critica. Nu spune proverbul că cine nu muncește, nu greșește? Cauți nod în papură, dom'le! Eu nu zic să nu criticăm prin gura brigăzii, dar trebuie să vedem ce și, mai ales, cum.

— Atunci să-i satirizăm pe cei care lipsesc de la muncă în gospodăria colectivă.

— Da! Și să-i numim cu curaj.

— Just. Să-i numim, dar

nu... pe nume. Vom prezenta particularul prin general. Că doar facem artă.

— E clar. Am și găsit o formulare tare, curajoasă, care lovește cu putere direct la țintă. Brigada va spune: „Ce bine ar fi dacă, pe ici, pe colo, n-ai mai întîlni uneri și cite un Lenevilă”.

Și propun să scrim Lenevilă cu L mare, ca să se vadă clar că e nume propriu și că nu ne e teamă să facem o critică personală.

Ideea a fost aprobată în unanimitate și înscrisă în program.

— Ne mai trebuie ceva... tot așa... tare.

Textierii căzură pe gînduri. Unul își aprinse o țigară, altul nu-și aprinse o țigară, al treilea își ștergea noroiul de pe manșeta pantalonilor, iar al patrulea îi examina cu privirea pe ceilalți.

Într-un tîrziu, observîndu-l pe cel care își făcea de lucru cu manșeta, îl întrebă:

— Cum de te-ai noroit așa?

— Am călcat într-o băltoacă.

— Unde?

— Pe drum.

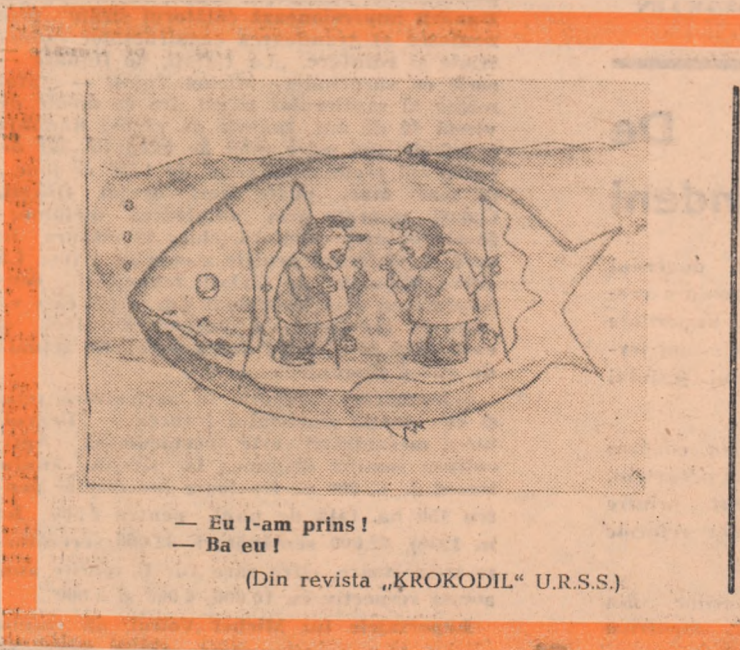
— Și taci din gură? Ascunzi lipsurile! Vrei să le cocoloșești. Să criticăm băltoaca.

— Am mai pus chestia cu băltoaca și într-un program de anul trecut. Și-apoi, e o băltoacă mică. Se poate întîmpla oriunde.

— Nu-i nimic. Să vadă lumea că nu ne ferim de critică. Băltoaca e de vină că oamenii se stropesc, își strică buna dispoziție, se ceartă cu nevasta și nu mai vin la cămin. În felul acesta, conținutul programului de brigadă va fi...

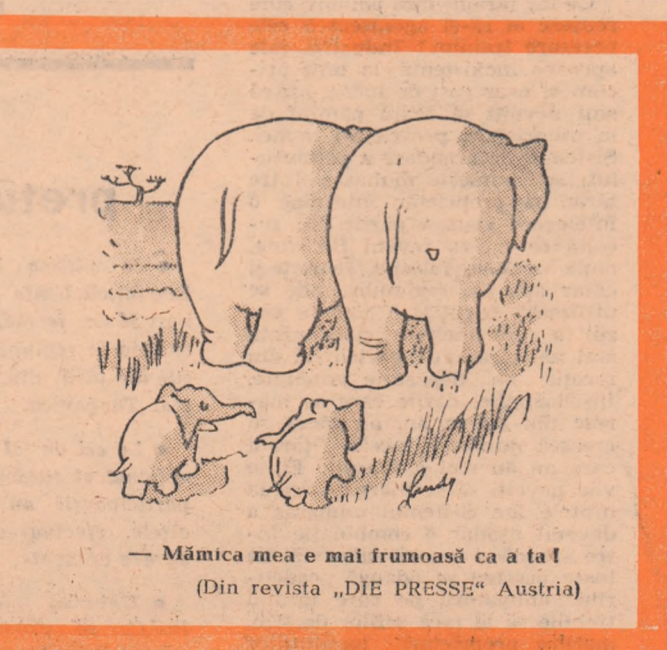
Cel care vorbea se întrepruse pentru a căuta cuvintele care să caracterizeze cît mai bine conținutul unui asemenea text. Inspirați de băltoacă, i le sugerăm noi: apă de ploaie!

A. CROITORU

— Eu l-am prins!
— Ba eu!

(Din revista „KROKODIL” U.R.S.S.)

— Mămica mea e mai frumoasă ca a ta!

(Din revista „DIE PRESSE” Austria)